herpy

GEKKOER

Gekko badenii

Gekko badenii er en middelstor, gyllen klatregekko fra granittklippene i Vietnam med lyse tverrbånd over ryggen og et rolig gemytt når den først har falt til ro. Den er nattaktiv, spiser både insekter og frukt og klarer seg fint i et middels stort terrarium, men mange dyr i handelen er fanget i naturen, og arten er vurdert som truet.

Familie: Gekkonidae Engelsk: Golden gecko Tidligere navn: *Gekko ulikovskii* Publisert 15. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**13-20 cm** total lengde inkl. hale
Levealder	**10-20 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende og klippelevende**
Biotop	**Regnskog og klippeterreng**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**23-29 °C**
Temperatur, natt	**21-23 °C**
Luftfuktighet	**60-80 %**
UVB	**Valgfritt**
Kosthold	**Insekter, frukt og ferdigfôr**
Holdes	**Alene, parvis eller én hann med flere hunner**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kullstørrelse	**2 egg**
Inkubasjon	**60-90 dager** ved 25-30 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
EU-vedlegg	**Vedlegg D**
IUCN	**Sterkt truet (EN)**

Om arten

Gekko badenii er en middelstor gekko med en lysegul til lys oransje grunnfarge og fire til åtte lyse, nesten hvite tverrbånd fra nakken og utover halen. Lemmene er lyserøde til hvitaktige, og buken er hvitaktig. Hunnene er litt mindre enn hannene og ofte mer brunlige. Hannene har 10-18 porer foran kloakken og kjøttfulle knuter ved halerota. Hanner blir omtrent 18-20 cm og hunner 13-18 cm inkludert hale. Angivelsene går opptil 25 cm, men kroppen blir høyst omtrent 11 cm og halen høyst omtrent 11 cm, så det typiske er 13-20 cm.

Arten ble beskrevet i 1994 av to forskerteam med få ukers mellomrom. Den ene gruppen kalte den *Gekko badenii* etter Ba Den-fjellet i Tay Ninh, den andre *Gekko ulikovskii*. Navnet *badenii* ble publisert 15. april, en måned før *ulikovskii*, og har derfor forrang, men *ulikovskii* brukes fortsatt i handelen og i eldre litteratur. Arten er nært beslektet med *Gekko petricolus* og tilhører samme slekt som *Gekko gecko*, men er mindre og langt mer dempet.

G. badenii er hardfør og kan leve 15 år eller mer i fangenskap, enkelte over 20. Den er imidlertid rask og har ømfintlig hud, så den egner seg ikke til mye håndtering. Noen dyr biter, men de fleste er ikke aggressive. Vekten er ikke dokumentert.

I handelen er det langt flere hanner enn hunner. Forholdet kan være 1 hunn til 12 hanner eller mer skjevt, noe som gjør det vanskelig å finne et par. Halen kan kastes og vokser ut igjen, men ta aldri tak i den.

Utbredelse og leveområde

Gekko badenii lever, så vidt man vet, bare i Vietnam. Den er beskrevet fra Tay Ninh-provinsen i sør, der Ba Den-fjellet ligger, og fra Kon Tum-provinsen i det sentrale høylandet nær grensen til Laos og Kambodsja. Det er også funn fra provinsen Kien Giang helt i sørvest. Den presise utbredelsen er ikke kjent, og det er usikkert om arten også finnes i Kambodsja. I Laos er den ikke funnet.

De fleste funnene er fra området rundt Ba Den og Phu An i Tay Ninh. Kartet viser derfor bare Vietnam som sikker utbredelse.

> **Naturlig utbredelse:** Vietnam.

LEVEOMRÅDE

Gekko badenii er knyttet til granittklipper og klippeområder, også i regnskog i lavlandet, fra havnivå og opp til 986 meters høyde. Den lever også på sandsteinsformasjoner i overgangen til regnskog. Om dagen holder den seg skjult, og den blir aktiv når det blir mørkt.

Klimaet i det sørlige Vietnam er tropisk med en tørr årstid og en regntid, og det er varmt hele året. Tallene under stell bygger på erfaringer fra fangenskap. Dyrene drikker regndråpene som samler seg på bladene.

Stell

TERRARIET

En voksen *Gekko badenii* må ha et terrarium på minst 45 × 45 × 60 cm (lengde × bredde × høyde). Et høyt terrarium på omtrent 76 liter passer også til ett enkelt voksent dyr, og et på cirka 110 liter til et par eller en trio. Hold dyret alene, eller en hann sammen med en eller flere hunner hvis det er plass og mange skjul. To hanner må ikke holdes sammen, fordi de slåss.

Innred med kork, greiner, planter og stein og med mer enn ett skjul per dyr, fordi mange dyr skifter mellom flere yndlingssteder. Gekkoen kan skille ut en illeluktende væske og etterlate spor av den på rutene, så glasset må tørkes av jevnlig. Den er ikke skadelig, men gjør det vanskelig å se dyret. Som bunnsubstrat kan du bruke kokosjord eller barkflis for terrarier. Pass på små partikler, fordi en grådig gekko kan svelge dem når den jakter på insekter. Terrariet må ha et nettlokk med god ventilasjon.

TEMPERATUR

Om dagen holdes terrariet på 23-29 °C, og om natten på 21-23 °C. En varmepære eller et keramisk varmeelement styrt av en termostat kan holde varmen hvis stuen er for kald. Hvis du vil se dyret om natten, kan du bruke en svak nattpære. Det er en god idé å ha en litt varmere og en litt kjøligere ende, slik at *Gekko badenii* selv kan velge. Arten tåler et bredt temperaturspenn.

Mål temperaturen med et digitalt termometer både øverst og nederst. Et dyr som hele tiden gjemmer seg i den kjøligste enden eller gaper med åpen munn, har det for varmt.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten skal ligge på 60-80 %, fordi *Gekko badenii* kommer fra regnskog. Spray terrariet daglig med lunkent vann, slik at fuktigheten stiger, og slik at gekkoen kan drikke dråpene fra blader og ruter. La terrariet tørke litt opp i løpet av dagen, og sørg for ventilasjon, slik at det ikke oppstår mugg.

Sett også inn en lav skål med friskt vann, og bytt vannet hver dag. De fleste dyr drikker både av skålen og av dråpene. Et billig hygrometer viser om du treffer riktig.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

LYS OG UVB

Gekko badenii er nattaktiv og trenger ikke UVB-lys så lenge den får D3-vitamin gjennom fôret. Vil du likevel gi UVB, så bruk et svakt rør for skyggedyr. Riktig Ferguson-sone for arten er ikke kjent.

Ha vanlig lys på 10-12 timer om dagen, gjerne styrt av en tidsbryter, og la det være helt mørkt om natten. Hvis du bruker UVB, så sørg for at det er skygge og skjul i hele terrariet, slik at dyret kan komme seg bort fra lyset.

Les mer: Lys og UVB Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

FÔRING

Gekko badenii spiser både insekter og frukt. Gi et variert kosthold med sirisker, kakerlakker og melormer, supplert med moden mango, papaya og banan eller ferdigfôr til *Correlophus ciliatus*, rørt ut i fruktmos. Dyrene mister lett interessen hvis de alltid får det samme, så bytt mellom insekter og frukt. Arten spiser også edderkopper og små virveldyr.

Unger fôres hver dag, mens voksne bare trenger mat hver femte til sjette dag. Gi det dyret spiser på noen minutter, og fjern rester neste morgen. Gi et tilskudd med kalk og D3-vitamin en gang i uken, enten pudret på insektene eller blandet i fruktmosen. Hunner som skal legge egg, tar noen ganger tilskudd fra en liten skål.

ATFERD OG HÅNDTERING

Gekko badenii er rask og har svært ømfintlig hud, så den egner seg ikke til mye håndtering. Noen biter, men de fleste er ikke aggressive. Med tålmodig og myk håndtering kan noen dyr bli svært rolige, men det er ikke et dyr å ha i hånden hver dag. Hvis du må håndtere den, så nærm deg langsomt og la den gå opp på hånden eller inn i en transportboks. Nye dyr må ha et par uker i fred for å falle til ro.

Hanner er territoriale og skal holdes hver for seg. Hunner kan godt gå sammen. Følg likevel med, og vær beredt til å dele dyrene hvis de blir uvenner.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hannen av *Gekko badenii* kan kjennes på en rekke porer foran kloakken, en lengre halerot og kjøttfulle knuter ved halerota. Hunnene har ingen porer og er litt mindre og ofte mer brunlige. Alder og størrelse ved kjønnsmodning er ikke kjent. Et godt utgangspunkt er å vente til hunnen er fullt utvokst og i god hold, og ikke presse henne til å legge for tidlig.

PARRING

Gekko badenii parer seg i en sesong fra mars til september. Behovet for en vinterhvile er ikke kjent. Sett hannen inn til hunnen i terrariet hennes, og følg med på om hun er tilbakeholden eller blir skadet. Skill dem straks hvis det blir slagsmål.

EGGLEGGING OG KULL

Som alle gekkoer i slekten *Gekko* legger *Gekko badenii* to hardskallede egg om gangen. De limes fast på underlaget, for eksempel en klippe eller en sprekk, og skal ikke graves ned. Antallet kull i året er ikke kjent. *Gekko gecko* legger omtrent fire til åtte kull per sesong.

Gi hunnen flate biter kork eller skifer der hun kan klistre fast eggene, og rikelig med kalk og insekter gjennom hele sesongen. Arten steller ikke eggene eller ungene sine.

INKUBASJON

Eggene av *Gekko badenii* klekkes etter 60-90 dager ved 25-30 °C. Eggene er limt fast og går lett i stykker hvis man prøver å pille dem løs. La dem sitte, og dekk dem til, slik at de voksne ikke kan nå dem, eller flytt hele steinen eller korkbiten over i en rugemaskin. Hold luftfuktigheten høy med fuktig vermikulitt eller perlitt i nærheten, men la ikke eggene bli våte. Det er ikke undersøkt om temperaturen påvirker kjønnet hos arten.

OPPDRETT AV UNGER

De voksne dyrene jakter aktivt på ungene, så unger av *Gekko badenii* må skilles fra de voksne rett etter klekkingen. Unger klarer seg fint i et lite terrarium på ca. 38 liter. Gi ungene små insekter hver dag, pudret med kalk og D3, og hold dem lunt og fuktig. Vei dem jevnlig og del dyrene hvis det oppstår forskjell i størrelse.

Helse og vanlige feil

De typiske problemene hos *Gekko badenii* er de samme som hos andre gekkoer:

- For lite kalk og D3-vitamin, som gir bløte bein, skjelvinger og krumme lemmer. Pudre insektene, og gi et tilskudd en gang i uken.
- Hudrester som sitter fast på tær og halespiss hvis luften er for tørr. Hold luftfuktigheten oppe.
- Sopp og mugg hvis bunnen hele tiden er våt og ventilasjonen er dårlig.
- Inntak av bunnmateriale hvis dyret er svært grådig når det jakter. Bruk grovt bunnmateriale eller tørkepapir.
- Parasitter og avmagring hos viltfangede dyr. Kjøp derfor oppdrettede dyr hvis de finnes.

Kontakt veterinær med erfaring på krypdyr hvis gekkoen går ned i vekt, ikke spiser på flere uker eller virker slapp.

Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.